

TUTORIAL Pas a pas a l'ENREGISTRAMENT de l'ENROLA'T

El tutorial següent i els arxius de model que trobareu tot seguit es basen en la situació comunicativa que proposa el capítol 15 [Torna-m'ho a dir](#) del projecte [ENROLA'T](#). Els efectes sonors que es mostren mantenen relació amb el diàleg i els personatges proposats. Podeu partir d'aquest exemple o adaptar qualsevol dels guions que s'ofereixen.

Podeu sentir l'exemple de l'arxiu des d'aquests enllaços.

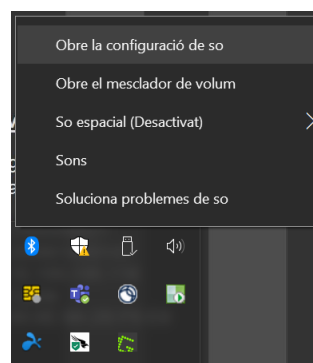
- [Diàleg 1: Fer dissabte, donar un cop de mà, tenir el cap verd.](#)
- [Diàleg 2: Estar rebenat, fer una planxa, treure's el barret.](#)¹

Pas a Pas - Configurem la taula de so

1. Endol·leu la taula de so i connecteu la taula a l'ordinador mitjançant l'entrada d'USB.
2. Cliqueu el botó dret del ratolí damunt de la icona d'altaveu que hi ha a la barra inferior de l'ordinador.

- Seleccioneu l'opció **OBRE LA CONFIGURACIÓ DE SO.**
- En els desplegable d'entrada i sortida, **seleccioneu el dispositiu (taula de so)**; ha de coincidir amb la que ha aparegut en connectar la taula de so al PC)

3. A la taula de so, premeu el **botó gris "PC/USB"** que hi ha sota **GAIN** del canal %;

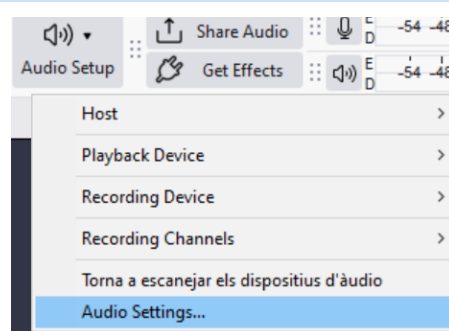
- això permetrà l'entrada d'àudio del PC.

¹ Exemples d'àudio editats per l'Àrea de Cultura Digital del Departament d'educació. a partir de la proposta [Torna-m'ho a dir](#) del projecte [ENROLA'T](#)

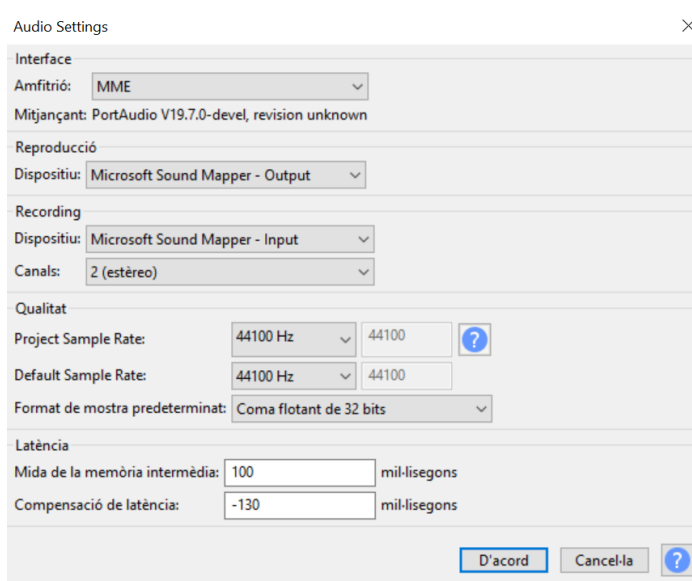
4. Obriu el programa **Audacity**:

- Seleccioneu les opcions assenyalades (podeu consultar [Taula de so - Maleta Audiovisual](#)).
- Configureu el programa anant a AUDIO SETUP → AUDIO SETTINGS:

5. Un cop a **Audio Settings**:

- A interface, amfitrió: seleccioneu **MME**
- A reproducció: seleccioneu **Reproducció Microsoft Sound Mapper Output Audio**
- A recording: seleccioneu **Recording Microsoft Sound Mapper Input Audio**
- Trieu l'opció **2 canals estèreo**

Pas a Pas - Preparem l'inici del capítol: enregistrem veu i música d'entrada

1. Comenceu a enregistrar una nova pista a l'Audacity (**premeu botó REC**).
2. Reproduïu la pista de música des del PC (podeu usar l'[entradeta proposada](#)) o triar una música lliure de drets per presentar el capítol.
3. La música i els sons que vulgueu incorporar (timbres, sorolls de portes, clàxons, sorolls d'ambient) procedents de l'ordinador entraran a la taula pel **canal 5**.
4. Enregistreu la veu (podeu partir del text de la proposta) a partir del text usant el micro del canal 1.
5. Ajusteu els nivells d'entrada (canal 1 veu i canal 5 música/sons segons convingui).

Aquest és un exercici mostra dues maneres diferents d'aplicar efectes sobre una entrada de veu: el primer mostra la manera d'enregistrar de forma ràpida i aplicar l'efecte des de la taula de so; el segon mostra com aplicar l'efecte des de l'Audacity):

Pas a Pas 1- Enregistrem les veus i apliquem un efecte (veu de ROBOT) en un dels canals d'entrada amb la TAULA DE SO DE LA MALETA AUDIOVISUAL.

1. Comenceu a enregistrar una nova pista a l'Audacity (**premeu botó REC**). Utilitzeu els **canals 1 i 2** per enregistrar les veus del guió.
2. Per aconseguir la veu del robot caldrà que en aquest punt afegim i triem l'efecte sonor² de la taula:
 - a. Aneu a la rodeta **PROGRAM** i seleccioneu l'efecte desitjat.

Per aquest exemple **seleccionarem l'efecte 74** per aconseguir la veu de robot.

Per fer-ho, gireu la rodeta **“Program (push)”** per canviar el número de l'efecte. Un cop hem fet girar la roda fins al número 74 l'efecte, cal prémer damunt del d'aquesta roda **“Program”** sobre la part blava per seleccionar-lo. El volum d'aquest efecte es controla a través del **canal FX**.

- b. L'efecte es modula des dels següents botons (caldrà que els moduleu fins a obtenir la veu i l'efecte desitjat):
 - i. Parameter: indica la quantitat d'efecte
 - ii. FX: controla el nivell d'efecte per a cada canal
 - iii. FX Mute: activa o desactiva l'efecte
- c. Aquest efecte s'envia a tots els canals de la taula. Per aquest motiu cal que:
 - i. Anul·leu l'efecte a tots els canals (**poseu a 0 el paràmetre FX de la franja taronja a tots els canals**).
 - ii. Moduleu l'efecte al canal de micro on parlarà el robot per tal que la veu incorpori l'efecte de veu; moduleu, per exemple **el paràmetre FX del canal 2**. D'aquesta manera la veu que entri pel canal 2 serà la del personatge robotitzat.
 1. “Parameter”: indica la quantitat d'efecte.
 2. “FX”: nivell d'efecte per a cada canal.
 3. “FX/MUTE”: activa o desactiva l'efecte.
 4. Mestre del conjunt d'efectes.

² Podeu consultar Taula de so - Maleta Audiovisual

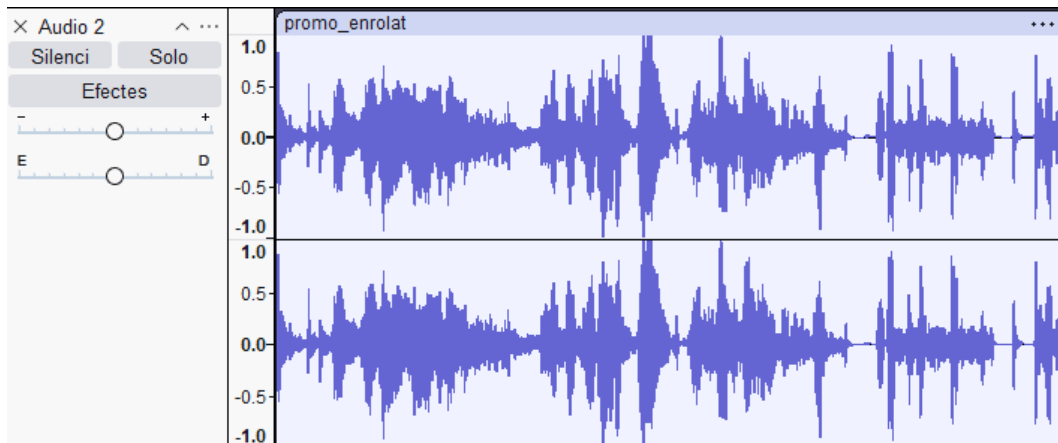
3. Enregistreu les veus i els personatges a partir del text de la proposta usant el micro del **canal 1** (pels personatges humans) i el micro del **canal 2** (per al robot). Si disposeu de més micròfons podeu incorporar els canals 3 i 4.
4. Ajusteu els nivells d'entrada segons convingui.
5. Per acabar, podeu editar la pista i exportar l'arxiu en format .mp3 (En el cas de comptar amb falques diverses podeu numerar-les al final de l'arxiu. Un exemple seria: **ROL**_089123_EscolaLlevant_1.mp3

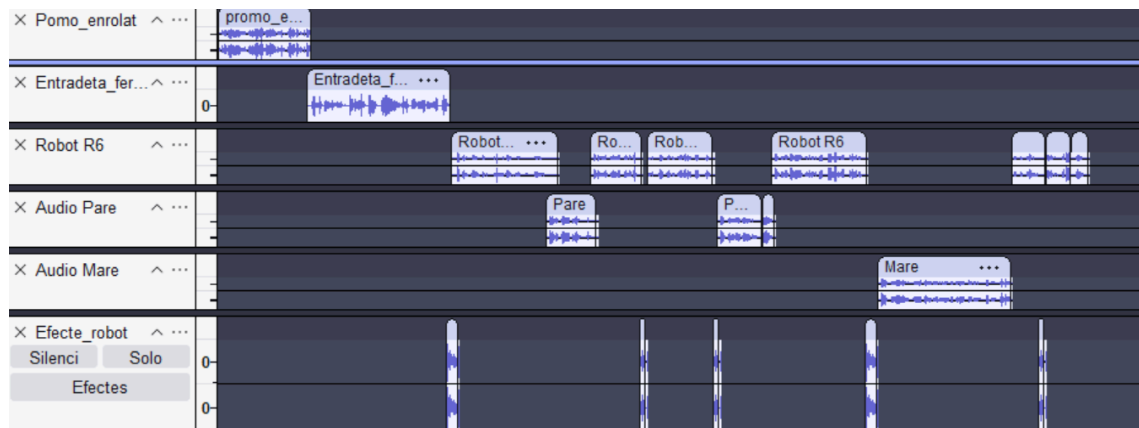
Pas a Pas 2 - Enregistrem les veus amb qualsevol dispositiu d'enregistrament posteriorment apliquem l'efecte (ROBOT) amb Audacity.

El retoc de les veus també es pot dur a terme a través de l'edició de les pistes. És un xic més laboriós i requereix una l'edició de les pistes sonores amb el programa Audacity.

1. Enregistreu la veu (podeu partir del text de la proposta). Podeu usar, per exemple, la [gravadora portàtil](#) de la maleta audiovisual.
2. Descarregueu i importeu els arxius sonors a l'ordinador.
3. Obriu l'Audacity i importeu a l'inici l'arxiu sonor d'entrada "[Enrola't](#)" al projecte:

4. Graveu o importeu les veus del vostre guió; si voleu podeu separar els àudios en diferents pistes per tal que coincideixin amb els diferents personatges del text.

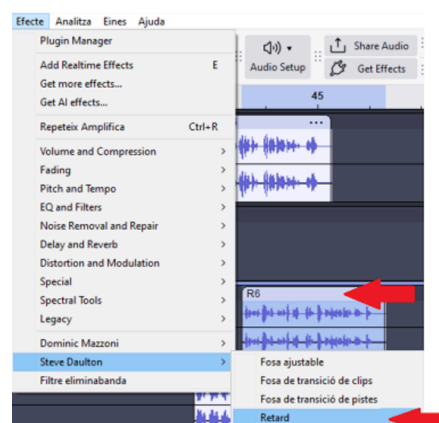

* En aquest exemple hem treballat amb sis pistes. Una primera pista on tenim la falca sonora del programa, una segona pista on tenim una entrada explicativa, tres pistes més separades per als diferents personatges que hi participen: el robot, el pare i mare i una última pista d'efectes sonors de robot.

5. Apliquem l'efecte robot a un clip d'àudio:

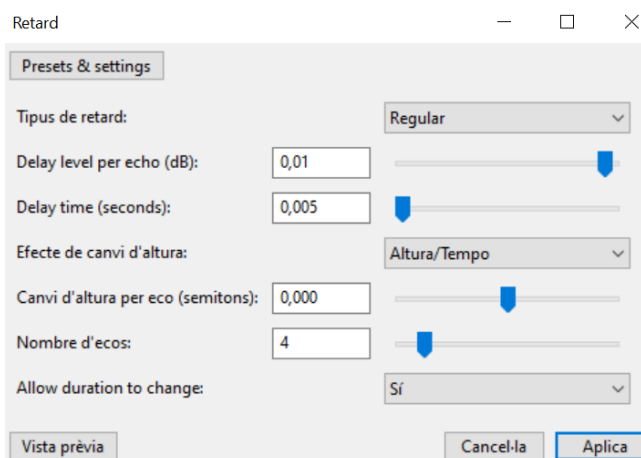
Una de les maneres que hi ha a Audacity per robotitzar una veu és amb el filtre de “**retard**”:

- Selecioneu la pista d'àudio i aneu a l'opció “Efecte” → “Steve Daulton” → “Retard”

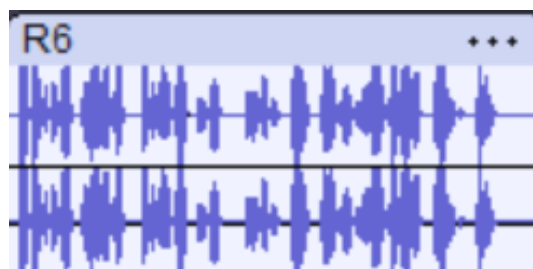

- Apliqueu els canvis tal com mostra aquesta captura d'imatge.

* Podeu apujar o baixar el “**Nombre d'ecos**”, segons us agradi més o la veu sigui més entenedora.

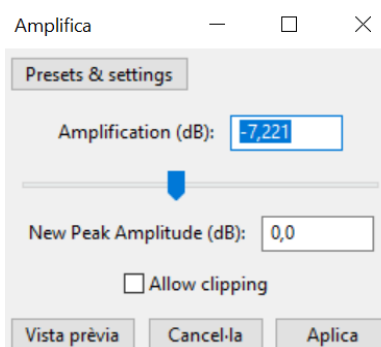
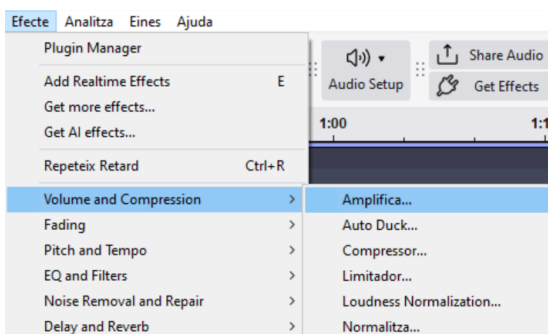
- Una vegada aplicat el filtre a la pista d'àudio, veureu que les ones de l'àudio estan massa saturades i caldrà aplicar un efecte per abaixar l'amplificació:

- d. Aneu a Efecte → Volume and Compression → Amplifica

*Normalment, el **nombre** que et proposa per defecte l'Audacity (en aquest cas, -7,221), ja funcionaria correctament. Si no, aconsellem al voltant de -10.

- e. Revisem el resultat final i apliquem canvis i retocs en el nombre de l'efecte de **retard** si ho considerem oportú.

6. Si ho desitgeu podeu afegir els sons lliures de drets que vulgueu incorporar (timbres, sorolls de portes, clàxons, sorolls d'ambient) i que considereu oportuns per a crear una plàstica sonora que enriqueixi la situació comunicativa proposada.
7. Deseu el projecte en format .aup3 (arxiu audacity), per si més endavant voleu fer algun canvi a la producció sonora.
8. Finalment, exporteu l'arxiu en format .mp3 per poder compartir la vostra peça sonora.

Enllaços i material de suport

[Genially](#) de recursos audiovisuals (Inclou bancs d'imatges, vídeos i programari)

Llocs web amb músiques lliures de drets

- <https://www.fesliyanstudios.com/royalty-free-music>
- <https://joystock.org/royalty-free-music/>
- <https://freepd.com/upbeat.php>

Banc de sons BBC

- <https://sound-effects.bbcrewind.co.uk/>